1854. N°.

LEYDSCHE COURANT

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

WOENSDAG, 10 MEI.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 9 Mei.

Heden is hier op de gebruikelijke wijze de verjaardag herdacht van Prinses Marianne.

— De Hoogleeraar A. H. van der Boon Mesch, viert heden zijn 25-jarig Professoraat in de Scheikunde aan deze Hoogeschool. Van verschillende kanten ontving hij bewijzen van hartelijke deelneming in dezen voor hem zoo heugelijken dag. Onder meerdere vereerde geschenken werd, namens de HH. Studenten in de Philosophie en Medicijnen, door eene Commissie een fraai geschenk in zilver aangeboden, ter blijvende herinnering aan deze plegtige gelegenheid.

HH. Curatoren, ambt- en vele stadgenooten, hebben hunne deelneming in deze feestviering den Hoogleerar op onderscheidene wijzen betuigd.

Twee Commissien, éene uit het Pharm. Chem. gezelschap *Concordia*, bij hetwelk zijn Hooggel. gedurende 25 jaren onderwijs heeft gegeven, en eene namens vroegere en tegenwoordige leerlingen, zoo binnen als buiten deze stad, hebben zijn Hooggel. geluk gewenscht en hem verschillende kostbare, voor deze gelegenheid vervaardigde, geschenken aangeboden. Ook heeft eene Commissie uit het dep. der Nederl. Maatschappij ter bevordering der Pharmacie alhier, zijn Hooggel. namens de leden, op dezen heugelijken dag, plegtig begroet.

— Tot leden van het Zeeuwsch Genootschap der Wetenschappen zijn in de algemeene vergadering gehouden April ll. benoemd van hier Dr. J. M. Schrant, Dr. F. Dozy en Dr. J. H. Molkenboer.

— Aangaande de zamenkomst tot de nieuwe Bijbelvertaling, te 's Hage gehouden, onder voorzitting van den Hoogl. van Hengel, waarvan wij den afloop hebben vermeld in ons nomm. van 1 Mei, berigt de *Kerkel. Cour.* het volgende:

De vertaling des N. Verbonds, waartoe besloten is, zal gegrond zijn op den gewonen Griekschen tekst, waarvan niet dan in volstrekt noodzakelijke gevallen zal worden afgeweken. Blijkbaar valsche lezingen zullen daaruit verwijderd worden; maar grootere en kleinere gedeelten, die ontwijfelbaar onecht of hoogst verdacht zijn, zullen als zoodanig en in de vertaling slechts aangeduid en in de aanteekening nader aangewezen worden. Ook de thans gebruikelijke verdeeling in hoofdstukken en verzen zal in den regel onveranderd behouden blijven.

De oude statenvertaling zal voorts in zóó verre de leiddraad der nieuwe zijn, als de getrouwheid, juistheid, duidelijkheid of welluidendheid het niet verbieden. De zeven bijzondere regelen, in de Proeven van grondslagen enz. opgegeven, met betrekking tot het volgen van dien leiddraad, zijn, behoudens eenige wijzigingen in de volgorde of rangschikking voldoende geacht.

De afwijkingen van den gewonen tekst, alsmede andere niet geheel verwerpelijke vertalingen zullen in de aanteekening vermeld worden. Nog andere aanteekeningen, die de vertaling zelve als vertaling volstrekt vereischt, zullen niet ontbreken, maar ten aanzien van verdere aanteekeningen, welke ter opheldering van woorden en zaken dienen, heeft de vergadering bij meerderheid het gevoelen geuit, dat zij moeten achterwege blijven.

Er zal aan den rand der bladzijden, aanwijzing geschieden van gelijkluidende plaatsen.

De vertaling zal worden voorafgegaan, zoo door eene algemeene inleiding, als door bijzondere inleidingen op de boeken des N. Verbonds, waarin echter alleen bijzonderheden zullen opgenomen worden, dan die tot regt verstand en gebruik van die boeken voor de gemeente dienstig zijn. Ook zal aan elk hoofdstuk eene korte inhoudsopgave voorafgaan.

Voor de eenheid der vertaling zijn de genoemde schriften verdeeld in vier gedeelten, waarvan elk aan een drietal geleerden ter bewerking zal worden toevertrouwd. Zij zullen den arbeid zóó verdeelen, dat één hunner meer als vertaler en de beide andere als adviseurs of coadjutoren werkzaam zijn en bekend staan. De gedeelten zijn: 1. de drie eerste Evangelien met Handel. der Apost.; 2. de Johanneïsche schriften; 3. De Paulinische brieven, alleen de zoogenoemde pastoraalbrieven uitgezonderd; 4. al de overige boeken.

Eindelijk zijn revisoren, die elk een secundus hebben, benoemd worden. Dezen vormen met den vertaler, telkens van dat gedeelte, dat aan de revisie onderworpen wordt, een collegie van vijf leden, die allen eene concluderende stem hebben.

Ook voor de revisie der Nederlandsche taal en spelling is gezorgd.

De zittingen werden allen, ook bij verschil van gevoelen, door den meest broederlijken zin gekenmerkt en, na op den 26sten April met gebed begonnen te zijn, op den 27sten met plegtige dankzegging aan God door den Voorzitter gesloten.

— Men verneemt, dat, ingevolge aanschrijving van den Minister van Oorlog, de milicien der ligting van 1849 tegen den 15den Mei aanst. zullen worden ontslagen.

— De *Volksvriend* berigt, dat de Algemeene Vergadering van de Nederl. Vereeniging tot afschaffing van sterken drank, zal gehouden worden te Zwolle, niet den 7den en 8sten, maar den 5den en 6den Julij.

— Van den Helder wordt gemeld: Alhier is de eerste steen gelegd van een kerkgebouw, ten gebruike van de pas gevestigde Ev. Luth. gemeente.

— Wij vernemen, dat de buitengewone Statenvergadering te Groningen op den 16den dezer zal plaats hebben, om o. a. te beraadslagen over het vraagstuk aangaande de inpoldering van de Lauwerzee, in verband met de buitengewone vergadering der Friesche Staten, die ook daarover zullen beraadslagen.

— De kermis is afgeschaft te Harlingen, als ook te Nieuw-Vosmeer, bij Breda.

— De Gemeenteraad van Oudewater heeft de jaarmarkt gesteld in Augustus in plaats van in October.

— Wij hebben vernomen, dat de Gemeenteraad te Apeldoorn heeft besloten de kermis trapsgewijze op te heffen en om ze dit jaar te doen plaats hebben als verleden jaar, dat is, slechts kramen en stalletjes met koopwaren, doch geene spellen, openbare vermakelijkheden, muziek op straat of in de herbergen toe te laten.

's GRAVENHAGE, 9 Mei.

Bij Koninkl. besluit van den 5den dezer, is aan den Heer J. Lambers een eervol ontslag verleend als Ontvanger van Gieten, Gasselte en Borger, met aanspraak op pensioen.

— Z. M. heeft bij besluit van dezelfde dagteekening benoemd: bij het regement grenadiers en jagers: tot 1sten Luitenant, de 2de Luitenants D. H. A. Leers en H. J. Herbig, beiden van het regement.

— Naar men verneemt heeft Z. M. benoemd tot lid van het geregtshof in de kolonie Suriname, Mr. G. Donker Curtius, thans regter in de Arrond. Regtbank te Maastricht.

— Z. M. heeft het buitengewoon eerelidmaatschap der maatschappij tot bevordering der Toonkunst welwillend aangenomen.

— Men verneemt dat de adressanten, die bij den Kerkeraad der Ned. Herv. gemeente alhier zijn opgekomen tegen het beroep van Ds. Zaalberg, geen genoegen hebben genomen met de beslissing van het klassikaal bestuur en zich in hooger beroep zullen begeven bij het prov. Kerkbestuur.

Naar men verneemt zal er door eenige leden van de Herv. kerk alhier eene eerbiedig adres gezonden worden aan het prov. Kerkbestuur van Zuidholland, waarin zij eene spoedige afdoening zullen verzoeken van het adres, dat aan hen betrekkelijk Ds. Zaalberg gezonden is, opdat Z. M. goedkeuring op het gedaan beroep zou kunnen volgen.

— Alhier is aangekomen en aan het Hotel de Bellevue afgestapt de Heer A. A. Humphreys, Kapitein-Ingenieur van de topographie in Noord-Amerika. Deze Heer is door zijne Regering met eene bijzondere zending herwaarts gezonden, om hier te Lande over de topographie te handelen.

— Het Kon. scherpschuttersgilde: Oefening en Vermaak, alhier, is voornemens op den 3den Junij a. s., ten half tien ure, eenen wedstrijd te doen houden met de buks naar de schijf, op de gewone oefenplaats in het duin.

— Uit het verslag van den toestand der gemeente alhier over het jaar 1853, blijkt dat de wettige bevolking op 31 December bedroeg 34484 mannen en 40485 vrouwen te zamen 74969 zielen; terwijl de feitelijke bevolking op datzelfde tijdstip beliep 35285 mannen, 40563 vrouwen, totaal 75148 zielen.

Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Vervolg der Zitting van Zaturdag 6 Mei.

Deze zitting is besteed aan de behandeling van het vraagstuk der oprigting van bijzondere scholen der eerste klasse. In den loop der beraadslagingen, gevoerd tusschen de HH. Elout van Soeterwoude, Thorbecke, van der Brugghen, Sleeswyk Vening, van Goltstein, de Kempenaer, Groen van Prinsterer, Sloet tot Oldhuis, van Hoevell, van Nispen van Sevenaer en de Minister van Binnenl. Zaken, zijn drie motiën van orde voorgedragen.

De eerste was van den Heer Groen van Prinsterer, aldus luidende:

»De Kamer, van oordeel dat, indien na weigering van autorisatie voor bijzondere scholen, de eindbeslissing van den Koning niet kan worden gevraagd, onverwijlde wettelijke voorziening in deze leemte der bestaande verordeningen vereischt wordt, gaat over tot de orde van den dag."

De tweede motie van orde was van den Heer van Hoëvell, van den volgenden inhoud:

»De Kamer, van oordeel dat, volgens de wet van 1806, de Koning het regt heeft om in hooger beroep te beslissen over de besluiten der gemeentebesturen en Gedep. Staten, omtrent het oprigten van bijzondere scholen, gaat over tot de orde van den dag."

De derde was van den Heer van Goltstein, die voorstelde te verklaren dat:

»De Kamer genoegen nemende met de van Regeringswege gegeven verklaringen, gaat over tot de orde van den dag."

Die drie motiën, na den afloop der daarover gehouden beraadslagingen, in stemming gebragt, zijn achtereenvolgens verworpen, de eerste met 38 tegen 11, de tweede met 27 tegen 22, en de derde met 26 tegen 23 stemmen.

Nog heeft de Minister van Binnenl. Zaken de verzekering gegeven, dat het ontwerp voor het lager en middelbaar onderwijs zoover gevorderd is, dat het binnen eenige dagen aan de beraadslagingen van den Raad van State zal worden onderworpen.

Waarna de zitting te half zes ure is opgeheven.

Zitting van Maandag 8 Mei.

In deze zitting zijn voortgezet de beraadslagingen over het wets-ontwerp tot het verleenen van pensioenen aan mindere geëmploijeerden, werklieden en bedienden, op daggeld werkzaam bij inrigtingen van 's Rijks zee- en landmagt; welk ontwerp na eenige beraadslaging met 32 tegen 19 stemmen is aangenomen.

Het wets-ontwerp tot regeling van het gebruik van het koloniaal batig slot over 1851 is daarop, na eene beraadslaging gevoerd tusschen de Heeren van Goltstein, van Eck, van Hoëvell, van Bosse en den Minister van Koloniën, met algemeene (50) stemmen aangenomen.

De Commissie in wier handen gesteld is geweest het regerings-verslag omtrent den staat van het armwezen over 1851 heeft, bij monde van den Heer de Kempenaer, dienaangaande haar rapport uitgebragt.

De Commissie voor de verzoekschriften heeft omtrent een aantal adressen verslagen uitgebragt, met welker conclusien, strekkende tot nederlegging dier stukken ter griffie, de Kamer zich vereenigd heeft.

De volgende zitting is bepaald op Woensdag ten 11 ure; zijnde alsdan aan de orde gesteld het wets-ontwerp tot regeling van het armbestuur.

ROTTERDAM, 5 Mei.

Het bestuur van de Rotterdamsche Telegraafmaatschappij is voornemens om zaturdag den 13den Mei, des namiddags ten 12 ure, in de concertzaal in de Bierstraat alhier, aan te besteden den aanleg eener electro-magnetische telegraaflijn tusschen de kantoren alhier, Hellevoetsluis, Brielle, Dirksland en Brouwershaven.

— Naar men verneemt wordt aan de stoomboot de Onderneming, van hier naar 's Gravenhage en terug, een ander werktuig aangebragt, waardoor de boot minder diepgang zal verkrijgen. Dit moet de reden zijn der vertraging van de in dienst stelling dezer boot.

HAARLEM, 6 Mei.

De Officier van Justitie heeft, in de zaak van Jhr. M. Salvador en S. Fongers, gerequireerd, dat beide zouden worden schuldig verklaard aan de hun te last gelegde misdrijven, en veroordeeld, de eerste tot gevangenisstraf van één jaar, twee geldboeten, eene van ƒ1500 en eene van ƒ1000 en ontzetting der burgerregten, gedurende tien jaren. De tweede desgelijks, en in eene geldboete van ƒ1000.

Daarop is aan de beklaagden het woord gegund, doch heeft de verdediger van den eersten beklaagde, Mr. de Pinto, verzocht vóór dezen het woord te mogen voeren, daarbij voegende, dat hij van de verdediging zou moeten afzien, indien de beklaagde verlangde het eerst te spreken. Mr. Haas, de verdediger van den tweeden beklaagde, heeft hetzelfde verzocht. Aan deze verzoeken is voldaan, en alstoen hebben de verdedigers uitvoerig trachten te betoogen, dat de handelingen der beklaagden, niet konden daarstellen de misdrijven van lasterlijke aanklagt en laster, nademaal de in de ingeleverde aanklagten kenbaar gemaakte feiten *waar* waren, en aan hunne zijde geen kwaad opzet, noch zucht om te lasteren, of te beleedigen, bestond.

Vervolgens heeft ook de beklaagde Salvador in dien geest, zijne handelingen toegelicht. De beklaagde Fongers heeft zich gerefereerd aan het door zijnen verdediger voorgedragene. De uitspraak van het vonnis is bepaald op aanstaanden Donderdag.

AMSTERDAM, 8 Mei.

Wij vernemen van goeder hand, dat in de beoordeeling der plans voor het Monument van het Metalen Kruis, eene nadere wijziging is gekomen. — De beslissing wordt niet overgelaten uitsluitend aan het Koninklijk Instituut van Ingenieurs te Delft, maar volgens verlangen des Konings, aan eene Commissie uit dat ligchaam, vereenigd met eenige leden van de Koninklijke Akademie van beeldende kunsten alhier. (*Amst. C.*)

— Volgens een berigt uit Frankfort is van den 8sten tot den 11den dezer de inschrijving voor eene 5 pCts. Oostenrijksche geldleening van 35 millioenen florijnen geopend, te weten voor een bedrag van 10 millioen bij het Huis Rotschild te Frankfort, en voor 25 mill. bij het Huis Becker en Fuld alhier. Te Frankfort zal het nieuwe effect worden uitgegeven tegen den cours van 78½, alhier tegen 71¾ pCt. De storting moet in 10 maandelijksche termijnen geschieden.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

BELGIE.

BRUSSEL, 8 Mei.

Er zijn twee medailles vervaardigd, bestemd, om aan den Koning, de Prinsen, Ministers en eenige andere voorname personaadjes te worden aangeboden bij gelegenheid van en ter herinnering aan de eerste steenlegging van de nieuwe kerk te Laeken, welke ter nagedachtenis der overleden Koningin wordt opgerigt. De eerste medaille stelt op de eene zijde voor den voorgevel van de ontworpen kerk en aan de keerzijde het portret en relief der overledene Koningin, alles met toepasselijke opschriften. De tweede medaille stelt insgelijks aan de eene zijde den voorgevel voor der nieuwe kerk en aan de andere zijde een opschrift, bestemd ter herinnering aan de eerste steenlegging.

— De *Indép.* berigt dat het kamp van Beverloo eerlang zal betrokken worden door 18 bataillons infanterie, 16 eskadrons cavalerie en 6 batterijen artillerie, dat is eene grootere krijgsmagt dan in vele jaren in het kamp vereenigd is geweest.

— In de steenkolenmijn Sainte Susanne, bij Marchienne-au-pont, heeft eene waterstorting plaats gehad, waardoor 3 personen het leven verloren en 2 zwaar gekwetst werden.

ENGELAND.

LONDEN, 4 Mei.

De Regering heeft aan het Lagerhuis wederom eene verhooging der begrooting van uitgaven voor de land- en de zeemagt over het loopende dienstjaar voorgesteld. Het vraagt voor de zeemagt, boven het reeds bewilligde, eene som van 4,553,731 £; hiervan is 1,457,031 £ voor de vloot zelve bestemd en het overige voor de expeditie naar Turkye, wordende alleen voor de vrachtloonen der bij de maand gehuurde transportschepen 2,610,000 £ aangevraagd.

Voor de landmagt wordt eene som van 300,000 £ aangevraagd ten einde het staande leger met 14,799 man te kunnen vermeerderen.

Eindelijk wordt voor de artillerie en genie nog 742,132 £ aangevraagd.

— De kosten van het overvoeren der Britsche expeditie naar Turkije, paarden en al het materieel medegerekend bedragen niet minder dan omstreeks 100 £ voor elken soldaat. Deze kosten zijn verhoogd door de omstandigheid, dat de Regering geen eigen transportschepen hebbende, de schepen der stoompakketmaatschappijen in gebruik heeft genomen en deze alzoo voor de in hare dienst gebragte storing moet schadeloos stellen.

— De jonge Koning van Portugal, die gedurende zijne minderjarigheid buitenslands zal reizen en ook dit rijk zal bezoeken, zal op die reis vergezeld worden door de Hertog van Ferreira en den Markgraaf Carreira.

— Het dagblad van Limmerik meldt, dat de Paus een mandement uitgevaardigd heeft, waarbij de geestelijkheid in Ierland gelast wordt om zich buiten elke inmenging in de Oostersche kwestie te houden.

— In de maand April zijn uit Liverpool vertrokken 31,500 landverhuizers naar Canada, Australië en de Vereenigde Staten. Dit is het grootste getal, dat zich in genoemde haven in eene enkele maand heeft ingescheept.

— Te Ashburton in Devonshire heeft dezer dagen een brand 20 gebouwen vernield.

— Volgens eene officiele opgave zijn in 1853 in het Vereenigd Koningrijk op particuliere werven 853 nieuwe schepen gebouwd, te zamen 233,524 ton metende, tegen 745 schepen van 192,949 ton in 1852.

— De Kanselier der schatkist schijnt afgezien te hebben van de uitgifte der beide reeksen schatkist-obligatien rentende 3½ pCt., die met 1859 en 1860 afgelost zouden worden; voor de in 1858 af te lossen reeks had de inschrijving jl. Zaturdag het verlangde bedrag van 2,000,000 £ nog niet bereikt.

FRANKRIJK.

PARIJS, 4 Mei.

De Keizer en Keizerin hebben dezer dagen de munt bezocht. Als eene bijzonderheid kan gemeld worden, dat men in eene der zalen een bouquet van een inderdaad wonderbaarlijken vorm had geplaatst. Dit bouquet bestond namelijk uit 5 millioen goudstukken. Deze massa was, zonder daarom eene groote plaats in te nemen, in hoopen gesteld op presenteerbladen, in een waarlijk kunstige orde.

— De *Moniteur* deelt een uittreksel mede van eene aanschrijving, die de Voorzitter van het bestuur der Luthersche gemeenten den 25sten April jl. aan de geestelijken gerigt heeft, om openlijk des hemels zegen over de land- en zeemagt van Frankrijk te doen inroepen. Daarin komt het volgende voor: »Het zou vermetel zijn, zoo wij de plannen der Voorzienigheid wilden doorgronden; maar wanneer in den innerlijken aard zelven der feiten treffende wenken gelegen zijn, mogen wij daarvoor het oog niet sluiten. In de vereeniging van het Katholieke Frankrijk en het Protestantsche Engeland, tegen eene uitsluitende en onverdraagzame Mogendheid, zien wij gaarne het zinnebeeld en het onderpand van een wederzijdschen bijstand, van eene verhevene en verlichte verdraagzaamheid, die voortaan in het wetboek van alle beschaafde volken gegrift zal blijven."

— Naar men verzekert, zal het costuum van de honderd man, die den Keizer tot lijfwacht moeten dienen, bijzonder schitterend zijn. Men spreekt van eene gele uniform, met kuras en helm van gepolijst staal.

— De *Moniteur* berigt, dat twee legerkampen tot het oefenen der Fransche troepen en het uitvoeren van groote manoeuvres zullen worden opgerigt, een voor 100,000 man tusschen Montreuil en St. Omer, en een voor 50,000 man nabij Marseille.

— Den 2den dezer is de Maarschalk de Saint-Arnaud te Malta aangekomen, waar hem de meest warme ontvangst te beurt viel. In den volgenden nacht is de Maarschalk weder vertrokken.

— Prins Napoleon is den 27sten April te Smyrna aan wal gegaan.

— Het verlies, dat de Engelsch-Fransche vloot bij het bombardement van Odessa geleden heeft, bedraagt, volgens de jongste berigten 8 dooden en het getal der gekwetsten is 18.

— Woensdag ll. is in tegenwoordigheid van verscheidene deskundigen in het Jardin aan het Palais Royal eene belangrijke proefneming gedaan met eene zekere door den Heer de St. Victor uitgevondene Chemische vloeistof, welke bij de aanraking van het water in brand geraakt. Deze proef is volkomen gelukt, even als eene tweede soortgelijke, welke Zondag op de Seine is genomen. Men acht deze uitvinding van het grootste gewigt bij gevechten op zee of bij het aantasten van sterke plaatsen.

— Te Ecully bij Lyon had, bijna 3 weken geleden, een ongeluk plaats. Twee werklieden werden in een put door de instorting van den grond opgesloten. Alle pogingen om de ongelukkigen te redden waren in het eerst vruchteloos; echter heeft men zich met de levend begravenen door middel van eene pijp in gemeenschap gesteld en hun lucht en voedsel verschaft. Weldra echter is een der ongelukkigen bezweken; de ander Giraud genaamd, behield naast het lijk, dat tot ontbinding overging, het leven. 20 dagen bleef hij in dien toestand, waarna het gelukt is hem met groote moeite en gevaar uit de put te halen. Het boven gedeelte van zijn ligchaam schijnt weinig geleden te hebben, maar zijne onderste ledematen hebben vele wonden bekomen; weinige echter schijnen door de instorting veroorzaakt te zijn; maar de gevolgen van het onrein verblijf, waarin hij zoo vele dagen zijn leven heeft doorgebragt. Geen enkel oogenblik heeft zijn bewustzijn verloren; zijne helderheid van geest is integendeel buitengewoon, en zoodra hij kon spreken heeft hij zijnen dank aan zijne redders betuigd, inzonderheid aan den Kapitein Robinet en de Sapeurs Bernard en Bran d'Aow, welke laatste bij het uithalen gevaar had geloopen te verstikken. De laatste tijdingen, die het blad *le salut public* van Lyon geeft zijn zeer geruststellend omtrent den toestand van Giraud; en doen hopen, dat hij niet alleen het ongeval zal overleven, maar zelfs geheel zal herstellen. De Keizerin heeft hem een pensioen van 600 fr. verleend.

— Te Cannes, dep. Var. heeft het volgende voorval plaats gehad. M. Desplechin zou met een luchtbal opstijgen, vergezeld van twee Heeren M. Hardy van Cannes en De Sorr letterkundige van Parijs. Reeds hadden twee reizigers zonder M. Desplechin in het schuitje plaats genomen, toen een der aanschouwers ongeduldig geworden de onvoorzigtigheid had te roepen: laat schieten; waarop de soldaten, die de touwen vasthielden, ze loslieten en de ballon steeg op; de beide reizigers, onbekend met de behandeling eener ballon werden met eene verbazende snelheid naar de hoogte gevoerd. Sedert heeft men nog niets van hen vernomen en men is bezorgd, dat zij het slagtoffer dezer onvoorzigtigheid zijn zullen.

— Volgens berigten uit Konstantinopel van den 25sten April, zou er een vredebreuk tusschen Perzië en Rusland zijn ontstaan. Perzië zou een leger van 50,000 man naar de grenzen hebben gezonden.

PRUISSEN.

BERLIJN, 6 Mei.

Sedert eenige dagen was alhier sprake, dat de Minister van Oorlog, de Generaal von Bonin, zijn ontslag had aangeboden. De *Neue Preuss. Zeit.* berigt heden, dat dit ontslag door den Koning is aangenomen. Hij moet benoemd zijn tot Kommandant van de 12de divisie, waarvan het hoofdkwartier te Neisse gevestigd is. De Generaal-Majoor, Graaf Waldersee, thans Kommandant-en-Chef van de bondstroepen te Frankfort a/M, is verder benoemd tot Minister van Oorlog.

— Volgens de jongste telling bedraagt de bevolking van Pruissen in het geheel 16,935,420 inwoners. Wat de godsdienstige belijdenis aangaat, bestaat de bevolking uit 10,359,994 Evangelische Christenen, 6,332,298 Roomsch-Katholieken, 1463 Grieksch-Katholieken, 14,780 Mennonieten, 226,868 Joden. Het getal der Theol. studenten bedraagt thans 599, waarvan 155 studeren te Berlijn, 286 te Halle, 46 te Bonn, 384 te Breslau en 30 te Greifswald.

— Luidens berigt uit Gothenburg van Zaturdag jl., was het Fransche eskader bij Wingö (nabij Gothenburg) aangekomen.

OOSTENRIJK.

WEENEN, 6 Mei.

De Aartshertog Ferdinand Max zal zich naar Engeland begeven, ten einde een tegenbezoek voor dat van den Hertog van Cambridge af te leggen. De Aartshertog zal waarschijnlijk het bevel voeren over het fregat Radetzky.

— Men spreekt alhier van eene voorgenomene huwelijksverbindtenis tusschen den Aartshertog Ferdinand Maximiliaan, jongeren broeder des Keizers, en in 1832 geboren, met Prinses Helena van Beijeren, oudste zuster der Keizerin, die in 1834 geboren is.

— De Aartshertog Albrecht is den 1sten dezer voor 14 dagen van Pesth vertrokken, om de troepen aan de zuidelijke grenzen te inspecteren. De sterkte van het Servisch-Banatische corps bedraagt 32,000 man en ongeveer 10,000 paarden en staat onder bevel van den Graaf Coronini.

— De krijgstoerustingen der Regering worden met ijver in alle deelen des rijks, maar [illegible] in stilte voortgezet. Men houdt het er voor, dat een oorlog tegen Rusland de openbare meening voor zich heeft, en de Regering zeer [illegible] maken.

— Alhier was berigt ontvangen, dat heden de Oostenrijkers Montenegro zijn binnengerukt.

RUSLAND.

Het losgaan van de Newa wordt binnen een paar dagen tegemoet gezien. In de golf is het ijs op weinig afstand van Kroonstad reeds gebroken en zal die dus waarschijnlijk op het einde dezer maand bevaarbaar zijn. De nadering der vijandelijkheden doet zich te Petersburg sterk gevoelen, en men neemt er maatregelen tegen de gevaren, die men te gemoet ziet, hoewel men ze tracht te ontveinzen. Vier batterijen worden aangelegd aan den ingang der Newa. De reserve van geschut van het fort is vóór 8 dagen naar Moskou geëxpedieerd. Te beginnen met den 27sten April zal het bevel over de stad verdeeld worden tusschen 4 militaire Gouverneurs, en de staat van beleg in al zijne gestrengheid worden toegepast. Vele personen vertrekken naar het binnenste des lands.

TURKYE.

Volgens een berigt van hier deelt de Fransche *Moniteur* eene berigt mede van den Admir. Hamelin, Bevelhebber van de Fransche vloot in de Levant, waaruit blijkt, dat den 22sten April drie Fransche en vijf Engelsche fregatten Odessa hebben beschoten, dat van twaalf batterijen en havenhoofden de aanval met grof geschut beantwoord werd, dat eene batterij, een kruidmagazijn en vijftien schepen bij het bombardement vernield zijn.

— Volgens een van de Russische zijde afkomstig berigt, zijn drie stoomschepen van de vereenigde vloot door de batterijen van Odessa zoo zwaar beschadigd, dat zij, bij het vertrek naar Sebastopol, op sleeptouw moesten worden genomen.

— Van Belgrado wordt van den 5den dezer gemeld, dat de Turken naar Krajova oprukten. De Bisschop van die stad ging hen met de inwoners te gemoet. Aan de boeren, die door de Russen van alles ontbloot waren, is in naam van den Sultan, maïs uitgedeeld.

OOST-INDIE.

Men leest in de *Javasche Courant* van 1 Maart: In het vorige jaar werd de wenschelijkheid betoogd tot het geven van eene meer volkomene en in allen opzigte doelmatige inrigting van den tijdbal te Batavia. Eene volgens de uitvinding van Prof. Kaiser, uit Nederland gevraagd en ontvangen model van een tijdbal aan het oordeel van deskundigen onderworpen zijnde, heeft aangetoond, dat zulk een toestel eenigzins gewijzigd zeer gemakkelijk te Batavia in praktijk zou kunnen worden gebragt en in alle opzigten voldoen. Door den Luitenant ter zee 1ste kl. J. Groll, waarnemend haven- en equipagiemeester, Directeur van den tijdbal, is eene teekening vervaardigd, welke een goed denkbeeld geeft op hoedanige manier de tijdbal als nu zoude kunnen worden ingerigt. Die toestel bestaat uit eene eenvoudige, doch stevige schijf van plaatijzer, van eene middellijn van ongeveer 7 voeten, aangebragt aan het boveneinde van den mast, welke thans bij het gebouw van den tijdbal aanwezig is. De draaijende beweging geschiedt op eene zeer eenvoudige wijze, door middel van eenen ijzeren stang en eene kruk, welke met de hand, wordt bewogen.

De Regering heeft in deze nieuwe inrigting, volgens de voornoemde teekening, toegestemd, en daartoe de vereischte fondsen beschikbaar gesteld. De toestel zal bij de firma Chaulon, Fuche en Comp. te Batavia worden vervaardigd.

STADS BERIGTEN.

VERGADERING van den Gemeenteraad van Leyden, Donderdag den 11den Mei 1854, 's namiddags ten 2 ure.

Onderwerpen.

1°. Benoeming van eene Commissie tot het ontwerpen van het adres betreffende de tentoonstelling.
2°. Voordragten betreffende de vergrooting der Garnizoens Infirmerie.
3°. Voorstel aangaande het Concept-Reglement van het Hoogheemraadschap van Rijnland.
4°. Voordragt omtrent het adres van den Directeur der Grofsmederij.
5°. Rekening van het Werkhuis, 1853.
6°. Request van Bestuurders van het Werkhuis, omtrent den aankoop van een huis.

In de maand April 1854 zijn binnen de Gemeente *Leyden* overleden 106 personen, als: 16 Mannen, 18 Vrouwen, 34 Zoons en 38 Dochters; daarenboven als levenloos aangegeven 3.

Gedurende dezelfde maand zijn aldaar geboren 108 Kinderen, als: 47 Zoons en 61 Dochters, waaronder zijn begrepen 2 paar tweelingen.

Getrouwd 15 Paren.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER GEMEENTE LEYDEN, doen te weten, ter voldoening aan art. 228 der Gemeentewet, dat alle pretensiën van het jaar 1853, ten laste der Gemeente, vóór of op den laatsten Junij dezes jaars zullen moeten worden ingediend, en dat alle vorderingen, welke niet binnen den genoemden termijn zullen zijn ingediend, voor verjaard en vernietigd zullen worden gehouden.

En zal deze door plaatsing in de *Leydsche Courant*, worden afgekondigd.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
LEYDEN, 20 April 1854. VAN LIMBURG STIRUM.
De Secretaris v. PUTTKAMMER.

De BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN LEYDEN, doen te weten, dat door den Raad dier gemeente in zijne Vergadering van den 30sten Mei 1853 is vastgesteld de volgende

VERORDENING

omtrent de vestiging en de verandering van woonplaats binnen deze gemeente.

EERSTE AFDEELING.

Van hen, die van elders binnen de gemeente komen wonen.

Art. 1. Al wie uit eene andere gemeente zijne woonplaats herwaarts overbrengt, moet daarvan binnen veertien dagen na zijne komst alhier, aangifte doen op

het bureau van den burgerlijken stand, en daar al datgene opgeven, wat tot de invulling der bevolking-registers noodzakelijk is.

Art. 2. Te gelijker tijd met het doen dier opgave legt hij, wanneer hij ingezeten van het Koningrijk is, een getuigschrift over van het bestuur der gemeente, in welke hij laatstelijk gevestigd was. Wanneer hij vreemdeling is, vertoont hij eene behoorlijke, niet vervallen, reis- en verblijfpas.

Art. 3. Zoo lang de in het vorige artikel vermelde stukken niet overgelegd of niet vertoond zijn, heeft de inschrijving op het bevolking-register niet plaats. In het tegenovergestelde geval geschiedt zij oogenblikkelijk. Van deze inschrijving wordt den aangever een bewijs afgegeven, hetwelk hij binnen 24 uren aan den Heer der gebuurte, binnen welke hij is komen wonen, vertoont, die het voor gezien teekent en in zijn register inschrijft.

TWEEDE AFDEELING.

Van verhuizing binnen de gemeente.

Art. 4. Ieder, die binnen deze gemeente verhuist, is verpligt daarvan, binnen veertien dagen na de verhuizing, aangifte te doen op het bureau van den burgerlijken stand, en daar al datgene op te geven, wat tot de invulling der bevolking-registers noodzakelijk is.

Hij ontvangt van die aangifte een bewijs, hetwelk hij binnen 24 uren aan den Heer der gebuurte, binnen welke hij woont, vertoont, die het voor gezien teekent en in zijn register inschrijft.

Hij is mede verpligt, binnen veertien dagen na zijne verhuizing, daarvan kennis te geven aan den Heer der gebuurte, welke hij verlaten heeft.

DERDE AFDEELING.

Algemeene bepalingen.

Art. 5. De hoofden der huisgezinnen doen die aangiften niet enkel voor de leden van hun gezin, maar ook voor hunne dienstboden en verdere bij hen inwonende personen.

Art. 6. Ieder, die een gedeelte van een door hem bewoond wordend huis verhuurt of aan anderen in gebruik afstaat, is verpligt daarvan, binnen veertien dagen, nadat huurders of brukers het gehuurde of in gebruik gegevene betrokken hebben, op het bureau van den burgerlijken stand aangifte te doen.

Gelijke aangifte doet hij, wanneer die personen het gehuurde of in gebruik gegevene ontruimen.

Art. 7. Bestuurders van gestichten van liefdadigheid, hofjes en andere inrigtingen, in welke men zonder betaling van huur als inwoner wordt opgenomen, zenden vóór of op den vijfden dag van elke maand aan het bureau van den burgerlijken stand en aan den Heer der gebuurte, binnen welke het gesticht ligt, eenen staat der veranderingen in, welke in de vorige maand in het personeel der onder hun beheer staande inrigting heeft plaats gehad.

Art. 8. Het verzuim der in deze verordening gegevene voorschriften, gelijk ook het niet behoorlijk doen der gevorderde opgaven, wordt gestraft met eene geldboete van *één* tot *vijf* guldens.

Aldus vastgesteld door den Raad der gemeente *Leyden*, in de openbare Vergadering van den 30sten Mei 1853.

De Burgemeester VAN LIMBURG STIRUM.
De Secretaris v. PUTTKAMMER.

Zijnde deze Verordening aan de Gedeputeerde Staten van Zuidholland volgens hun berigt van den 8sten dezer maand B. No. 2337 (1 afd.) G. S. No. 13, in afschrift medegedeeld.

En is hiervan afkondiging geschied waar het behoort den 21sten Junij 1853.

Burgemeester en Wethouders van Leyden,
VAN LIMBURG STIRUM.
De Secretaris v. PUTTKAMMER.

KERKNIEUWS.

Ds. Kerbert, van Monnikendam heeft bedankt voor het beroep naar Schiedam, uitgebragt door den Kerkeraad der Ev. Luth. gemeente, aldaar.

Nog bij Ds. TICHLER met dankzegging ontvangen voor de Vrouw van den Letterkundige met zeven Kinderen, van N. N. te *Voorschoten*, een Muntbillet *f* 10. –

ADVERTENTIEN.

Getrouwd: Jonkheer Mr. A. VAN DER GOES VAN NATERS,
EN
Vrouwe M. H. F. HUBRECHT,
Douairière Jhr. Mr. W. VAN DER GOES.

LEYDEN, 4 Mei 1854.

Met het levendigst gevoel van erkentelijkheid aan God, wiens goedheid het behaagde, ons gedurende eene halve eeuw het zeldzame voorregt te doen genieten eener allergelukkigste Echtvereeniging, paren en betuigen wij door deze, tevens den hartelijksten dank, ook namens onze Kinderen en Kleinkinderen, aan allen, van welke wij bij die gelegenheid, zoovele en zulke onderscheidene bewijzen van genegenheid en vriendschap hebben mogen ondervinden. God zegene hen, gelijk Hij ons gezegend heeft!

C. W. TIMMERMAN.
E. TIMMERMAN, KOCK.

LEYDEN, 6 Mei 1854.

De Ondergeteekende betuigt, ook namens zijne Betrekkingen, zijnen opregten dank, voor de vele blijken van hartelijke deelneming, bij de ziekte en het overlijden zijner dierbare Echtgenoote ondervonden.

LEYDEN, 9 Mei 1854. P. DRAIJER.

Het Algemeen Kantoor van Administratie alhier, onder Directie van STADNITSKI & VAN HEUKELOM c. s., adverteert, dat de **COUPONS** van door hetzelve uitgegevene *CERTIFICATEN* van *Russische Fondsen*, verschenen 1/13 Januarij 1854, van heden af zullen worden betaald ten Kantore van de **Onivang- en Betaalkas**, als: van 6 pCt. in Assignatiën, groot Rs. 30. — met *f* 15.76, *Vijftien Gulden Zes-en-zeventig Cents*, en van 6 pCt. in Zilver, groot Rs. 15. — met *f* 27.58, *Zeven-en-Twintig Guldens Acht-en-vijftig Cents*.

AMSTERDAM, 9 Mei 1854.

HET WEL

In **30** Lessen à 30 Cents de Les, biedt zich eene fatsoenlijke gelegenheid aan om een grondig onderwijs te ontvangen in het **Dameshoedenmaken**, volgens de laatst ontvangen Zomermodellen. De Leerlingen worden verzocht zich voor den 15den dezer aan te melden met *franco* Brieven onder Letter **A.** bij de Boekhandelaren SCHREUDER EN VAN BAAK, alhier.

Aan de Fabriek van den Heer O. O. VAN DEN BERG, alhier, kan geplaatst worden een bekwaam **STOKER** voor **Stoom-Machine.** Adres in Persoon.

Door sterfgeval Uit de Hand te Koop:

eene welbeklante Affaire in **Steenkolen** en andere **Brandstoffen**, met Woning en ruime Bergplaatsen, alles voordeelig bij elkander gelegen aan het water; te bevragen bij Mr. H. OBREEN, Notaris te *Leyden*. Brieven *franco*.

VERKOOPING VAN BOEKEN.

Op Donderdag den 18den Mei 1854 en volgende dagen, zal ten Huize van den Boekverkooper C. G. MENZEL, verkocht worden eene belangrijke verzameling van **BOEKEN**, in verschillende vakken van Wetenschappen en Smaak. De **Catalogus** is bij bovengenoemde te bekomen.

Door GEBRs. BORGRINK, te *Leeuwarden*, is heden uitgegeven en alom verkrijgbaar gesteld:

HERDER,

ROMAN VAN PROF. KLENCKE.

Uit het Hoogduitsch, 3 Dn. groot 8o. *f* 10.50.

GHONIA zegt van dit Werk in de *Tijdspiegel* No. 4: Wij rekenen het een gelukkig plan om een beeld van HERDER te schetsen in de lijst van zijn tijd, en daardoor dien tijd te gelijk voor te stellen van zijne meer geestelijke zijde. En daartoe heeft KLENCKE zich bevoegd bewezen.

Over het geheel kunnen wij keuze en bewerking hoogst gelukkig noemen, en rekenen dit Boek een aangename bijdrage tot de Literatuur voor allen, die nog iets beters zoeken dan een luchtig Romannetje of een Courant. Vooral Studerenden durven wij het aanbevelen als een Tableau Vivant van dien tijd.

Tevens wordt met veel succes gedebiteerd:

WET OP HET REGT VAN SUCCESSIE EN OP DAT VAN OVERGANG BIJ OVERLIJDEN,

Groot 8o *f* 1.80.

De goede beoordeeling, welke deze Wet in onderscheidene Tijdschriften is te beurt gevallen, benevens het toenemend debiet, maken alle verdere aanbeveling overtollig.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

MAANDAG, 8 Mei.

		Laagst.koers.	Hoogst.koers.	Gebleven.
NEDERLAND, Werkelijke Schuld	à 2½ pCt.	55 1/8	55 1/16	55 1/8
Dito Certificaten	3	66 3/4	66 1/16	66 3/4
Dito dito	4	83 11/16	83 7/8	83 3/4
Amortisatie Syndicaat	3½	—	—	—
Handelmaatschappij	4½	113½	114	114
O. I. Leening	4	83¾	—	—
Aandeelen Holl. Spoorweg	4½	—	—	—
Dito Rijn-Spoorweg	4½	95½	—	—
FRANKRIJK, Certif.	3	—	—	—
Dito dito	4½	—	—	—
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	5	95 3/4	96	96
Dito dito 1828 en 1829	5	95 3/4	95 7/8	95 5/8
Cert. bij dito 1831 en 1833	5	—	—	—
Dito 1840	4	72 3/8	72 5/8	72 5/8
Dito bij STIEGLITZ & Co.	4	71	71 1/2	71 1/2
Dito dito Nieuwe	4	—	—	—
Inschrijving in Assign.	6	—	—	—
Certificaten van dito	6	55 3/8	55 7/8	55 7/8
POLEN, Aandeelen 1835	fl. 500 *f*	—	—	—
Dito Obligatiën	4	61 3/8	61 1/2	61 3/8
SPANJE, Obligatien	à 1 pCt.	17 3/16	17 7/16	17 7/16
Dito Obligatiën	3	36 7/16	36 3/4	36 3/4
Dito Binnenl. à 6 m.	3	32 5/8	33 1/16	33
Bewijzen Coupons		2 11/16		[illegible]
OOSTENRIJK, W. B. bij Goll.	5	—		—
Dito	4	—	—	—
Dito Metall.	5	58 7/8	59 1/4	59
Dito Nieuwe	5	72 1/4	73 1/4	72 1/4
Dito 1847	2½	30 1/16	30 5/16	30 3/8
BELGIE, Banc.	2½	—	—	—
Dito bij ROTHSCHILD	2½	45 3/8	45 7/16	—
BRAZILIE, 1824 100 £	5	92 3/8		—
PORTUGAL, te Londen	3	32 1/16	32 1/16	32 1/16
Dito dito	4	—	—	—
PERU	4½			
VENEZUELA	3¼	23	23 1/8	—
MEXICO	3	21 3/4	21 7/8	21 13/16
AMERIKA, Banknotiën		—	—	

Koers van het Geld: Beleening 3 pCt. Prolongatie 2½ pCt. Wissel-Disconto 3.

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.